

DE ONDIEPE SCHATTEN VAN BONAIRE

Bij een typische duik op Bonaire ga je te water vanaf de kust en zwem je over een ondiepe zandbodem. Na zo'n 50 à 100 meter aan het oppervlak bereik je de drop-off. **Nu kan de duik beginnen!** Op het zand, een soort onderwaterwoestijn, is immers niets te zien. Of toch wel?

Grote manta's, zoals deze voor de kust van Kralendijk, trekken zich weinig aan van duikers.

Een tarpon is op zoek naar een maaltje bij Playa Lechi.

De ondiepe wateren rond Bonaire, tot zo'n 5 meter diepte, waren vroeger bedekt met elandgewei- (*Acropora palmata*) en hertshoornkoraal (*Acropora cervicornis*). Door orkanen, ziektes en afnemende waterkwaliteit zijn deze koralen grotendeels verdwenen en zijn deze gebieden veranderd in uitgestrekte, met koraalpuin bedekte, zandvlaktes. Dat klinkt inderdaad niet erg aantrekkelijk voor de meeste duikers. Maar deze ondiepe delen van het mariene park zitten echter vol verrassingen en op deze plekken is de kans dan ook het grootst om iets speciaals tegen te komen. Een tochtje over het eiland leidt ons eerst naar Red Slave, een van de meest zuidelijke

Het ondiepe deel rond de zoutpier is de beste plek om citroenhaaien tegen te komen

duikstekken van het eiland. Dit is een uitstekende plek om op zoek te gaan naar gevlekte adelaarsroggen (*Aetobatus narinari*). De ondiepe vlakte is hier erg zanderig en zit vol met krabben, schaal- en weekdieren, het favoriete maaltje van de adelaarsrog. Je ziet ze dan ook regelmatig rondzwemmen met hun snuit over het zand op zoek naar eten. Tip: adelaarsroggen zijn over het algemeen vrij schuw, zwem er dus niet achteraan

want dan zijn ze zo weg. Blijf in de buurt en wacht tot ze iets te eten gevonden hebben en met hun snuit gaan graven, dan kun je vaak een stuk dichterbij komen. Dit levert ook spectaculaire foto's op. Het zuidwestelijk deel van Bonaire, langs de zoutpannen, is ook een van de beste plekken om dolfinnen te spotten. Deze zwemmen vaak parallel aan de kust aan het oppervlak. Als je om de paar seconden een stel zwarte vinnen

uit het water ziet komen, rij dan een stukje vooruit in dezelfde richting als de dolfinnen en ga daar te water om ze op te wachten. Laat die duikuitrusting maar zitten; pak je snorkelspullen en spring erin, je wilt immers zo snel en behendig mogelijk zijn. Het ondiepe deel rond de zoutpier en omringende duikstekken is de beste plek om citroenhaaien (*Negaprion brevirostris*) tegen te komen. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat de kans niet heel groot is, maar ze zijn er de afgelopen jaren een aantal keren gezien. Dit is niet verwonderlijk, aangezien de mangrovebossen aan de oostkant van het eiland kraamkamers zijn voor deze haaiensoort.

Middenin een baitball bij White Slave.

Etende pijlstaartroggen zijn regelmatig te zien bij Red Slave.

ZWARTE WOLKEN ONDER WATER

Wie denkt dat er op de zandvlakte voor Bonaire's hoofdstad Kralendijk niets te zien is behalve 'mooring blocks' en zeilboten, heeft het mis. De grootste bewoner van het mariene park, de mantarog (*Manta alfredi*), wordt hier regelmatig gespot. Ze zwemmen vaak een aantal dagen in hetzelfde gebied rond waarbij ze over het zand heen en weer gaan om zich tegoed te doen aan plankton. Als je vanaf de kant in het lichtblauwe water een donkere schaduw heen en weer ziet gaan, is de kans groot dat het een manta is. Zie je echter een grote zwarte wolk door het water schieten en pelikanen in het water duiken, dan heb je een baitball te pakken! Bonaire

staat bekend om enorme baitballs van soms wel tienduizenden marsbankers (*Selar crumenophthalmus*). Deze kleine visjes trekken talloze roofvissen aan zoals tarpons (*Megalops atlanticus*) en gestreepte horsmakrelen (*Caranx ruber*), die als torpedo's door de school heen schieten. De marsbankers trekken zich weinig aan van duikers en als je een school in zwemt, word je aan alle kanten omringd door duizenden vissen. Dit spektakel is misschien wel de meest bijzondere ervaring die je als duiker op Bonaire mee kan maken. Baitballs kun je overal rond het eiland tegenkomen. Ze blijven meestal een tijdje op dezelfde plek rondhangen, soms wel dagenlang. Als je

Een dappere schildpad trotseert de branding voor een maaltje bij Thousand Steps.

er een ziet, wees er dan snel bij want het is een gewilde vangst voor lokale vissers. Voor nachtduikers biedt het ondiepe ook een fantastische ervaring. Bij Captain Don's Habitat zwemmen 's nachts tientallen tarpons rond. Blijf boven de zandbodem zweven en zorg dat je een paar felle duiklampen bij je hebt. Binnen de kortste keren ben je omringd door enorme tarpons die wel erg dichtbij komen. Hier is een goede reden voor: ze zijn op jacht. Niet naar duikers, maar naar koornaarvisjes (*Menidia menidia*), en de duiklampen helpen bij het vinden van een prooi. Zodra je je licht op een visje schijnt, schieten de tarpons eropaf. Tot slot leidt de tocht ons naar Thousand Steps, een populaire duikstek

De tientallen tarpons komen wel heel dichtbij

met prachtig koraal. In de branding groeien veel algen, een favoriete maaltijd van groene zeeschildpadden (*Chelonia mydas*). Je komt ze hier dan ook bijna gegarandeerd tegen. **Tip:** kijk voordat je de 'duizend treden' (het zijn er eigenlijk maar 73) naar beneden loopt, waar de schildpadden zich bevinden. Het water is normaal gesproken kraakhelder en de schildpadden zijn van bovenaf duidelijk zichtbaar.

GEEN FLITSER NODIG

Bonaire's ondiepe wateren zijn misschien wel de meest interessante plekken van het mariene park. Er groeien weliswaar weinig koralen en sponzen, maar de relatief grote kans op een ontmoeting met bijzondere dieren maakt dit ruimschoots goed. Voor fotografen is dit ook een waar paradijs. Door het ondiepe, heldere water en witte bodem is er genoeg omgevingslicht waardoor flitsers niet per se nodig zijn en de ISO-waarde laag gehouden kan worden. Je onderwerp springt er door de monotone omgeving ook echt uit op de foto. Dus, de volgende keer dat je op Bonaire te water gaat, sla dat lichtblauwe stuk niet over. Grote kans dat je wat leuke tegenkomt!